

РЕШЕНИЕ

№ 658

гр. София, 29.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в публично заседание на 24.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **10506** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

производството е по реда чл.104, ал.1 ЗДСл.

Образувано е по искова молба на С. Г. З., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.1, кантора 145, чрез адв. Г. К., срещу Агенция за хората с увреждания (А.), с искане за заплащане на обезщетение на основание чл.104, ал.1 ЗДСл за период от 6 месеца, през който не е заемала държавна служба, а именно от 22.12.2021 г. до 22.06.2022 г. в размер общо на 9048.00 лв., ведно с законната лихва за забава от 17.10.2023 г. до окончателното изплащане и сторените по делото разноси.

Твърди се в исковата молба, че служебното правоотношение на ищцата е прекратено със Заповед № 288 от 22.12.2021 г. на изпълнителния директор на А., отменена с влязло в сила на 17.10.2023 г. съдебно решение. Ищцата поддържа, че в релевантния 6-месечен период по чл.104, ал.1 от ЗДСл, считано от 22.12.2021 г., същата не е заемала друга държавна служба, нито е получавала възнаграждение за друга работа. Претендира заплащане на обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл в размер на 6 основни заплати от по 1508 лв., или общо сума в размер на 9048 лв., ведно с законната лихва за забава от 17.10.2023 г. до окончателното изплащане и сторените по делото разноси.

Ответникът Агенция за хората с увреждания оспорва иска в писмен отговор от 23.01.2024 г. и в открито съдебно заседание чрез юрк. Б. Б.. Поддържа, че ищцата не е претърпяла имуществени вреди поради уволнението си, тъй като не е доказала, че в

релевантния по чл.104, ал.1 от ЗДСл период е останала без работа. Претендира се отхвърляне на иска и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СГП изразява становище за основателност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, като прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа и правна страна:

По делото не е спорно, че Заповед № 288 от 22.12.2021 г. на изпълнителния директор на А., с която е прекратено служебното правоотношение наищата, е отменена със съдебно решение № 947 от 15.02.2023 г. по адм.д.№ 711/2022 г. по описа на АССГ, оставено в сила със съдебно решение № 9826 от 17.10.2023 г. по адм.д.№ 3486/2023 г. по описа на ВАС, V-то отделение.

Нормата на чл.104, ал.1 ЗДСл предвижда, че държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но за не повече от 6 месеца.

Касае се за законодателна преценка относно периода и размера на обезщетението за имуществени вреди, претърпени в резултат на незаконосъобразно уволнение на държавен служител. С други думи, обезщетението за имуществени вреди е определено от самия законодател в размер на основната заплата на служителя към визиран в закона момент, но за период не повече от 6 месеца. Определяне на имуществените вреди в друг размер, за друг период или на друго основание (напр. за лично заплатени от лицето осигуровки, който разход то не би направило, ако не е уволнено незаконосъобразно) е недопустимо именно поради визираната предварителна законодателна преценка относно претърпените поради незаконно уволнение имуществени вреди.

В идентичен смисъл са мотивите на Тълкувателно решение № 4 от 06.11.2023 г. по тълк. д. № 4/2022 г., ОСС на ВАС, I и II Колегии – Текстовете на чл. 104, ал. 1 ЗДСл, чл. 237 ЗМВР, чл. 119 ЗДАНС и чл. 172, ал. 1 ЗОВСРБ очертават като общи следните признаци на обезщетяването по реда на цитираните закони - то има имуществен, обективен и ограничен характер в следните насоки - увреждащ юридически факт, правни субекти - носители на субективното право, период от време на търпене на вредите, размер на обезщетенията и предмет на обезщетяване. От обективна страна, обезщетенията, предвидени в цитираните по-горе устройствени закони, имат ограничен, от гледна точка на времеви критерий и критерия размер, характер. Те обезщетяват държавния служител, адресат на незаконното уволнение, за неполучаването на заплата само за периода на оставане без работа, а обезщетението се изчислява на базата на получаваната от него основна заплата (възнаграждение), но за не повече от 6 месеца. Имат имуществен характер и са дължими поради признаването на уволнението за незаконно, след отмяната на заповедта за уволнение от органа по назначаването или съда. Законът не изисква установяване виновен характер на издаването на незаконосъобразната заповед или виновно лишаване на държавния служител от възможност да получава заплата си. Основната предпоставка за получаването на обезщетението, освен признаване на уволнението за незаконно и отмяната на заповедта за уволнение, е оставането на служителя без работа след прекратяване на служебното правоотношение или извършване на работа на по-ниско платена длъжност в същия период, като максималният период на обезщетяване е 6

месеца. От това следва, че обезщетенията по [чл. 104, ал. 1 ЗДСл](#), [чл. 237 ЗМВР](#), [чл. 119 ЗДАНС](#) и [чл. 172, ал. 1 ЗОВСРБ](#) следва да се разглеждат като парично компенсаторно средство за покриване на претърпени вреди. От обективна страна, анализът на текста на разпоредбите, на систематичното им място, на вида и характера на самите закони, налага извод, че така очертаното субективно право на обезщетение се основа единствено на обстоятелството, че служителят незаконосъобразно е бил лишен от възможност да заема държавна служба и обезщетението има за цел да компенсира неполучената от него заплата "за цялото време, през което не заема държавна служба", поради незаконното му уволнение, но за не повече от 6 месеца. Като обезщетение за вид вреда, по естеството си то представлява обезщетение за пропуснатата полза, изразяваща се в неполучени заплати или възнаграждения, за времето, през което не се заема държавна служба, които със сигурност биха били получени, в случай че служебното правоотношение не е било незаконосъобразно прекратено. Доколкото е предвидено да компенсира липсващия доход от заплати, то представлява обезщетение за имуществени по характера си вреди. Изводът за това се подкрепя и от императивно посочения законов начин на определяне на дължимото обезщетение, което се извършва въз основа на получаваното основно възнаграждение или разликата между получавания след уволнението доход и дохода, от който служителят е бил лишен за периода на оставане без работа, но за не повече от 6 месеца. В тази насока законите, освен основната заплата като основа за обезщетението, въвеждат и ограничен времеви критерий, валиден и в двете хипотези за изчисление на размера на обезщетенията - "цялото време", в което не се заема държавна служба по причина на незаконното уволнение (периодът на незаемане държавната служба има начален и краен момент), но не повече от 6 месеца (допълнителен времеви ограничител), през който период служителят не получава заплатата си.

По изложените съображения съдът приема, че претендираното от ищцата обезщетение за имуществени вреди поради незаконосъобразната и отменена Заповед № 288 от 22.12.2021 г. на изпълнителния директор на А. следва да се присъди в размера и за срока, определен в специалния закон – чл.104, ал.1 от ЗДСл. С отмяната на Заповед № 288 от 22.12.2021 г. на изпълнителния директор на А. е изпълнена отрицателната процесуална предпоставка по чл.204, ал.1 от АПК, според който иск може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, респ. е осъществен елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за наличие на незаконосъобразен административен акт.

Съдът приема за безспорно доказано и оставането на ищцата без работа в периода от 22.12.2021 г. до 22.06.2022 г. Това обстоятелство се установява от служебно изискана от съда информация от ТД на НАП С., предоставена с писмо изх.№ 1524-00-1331#1 от 06.12.2023 г., според което за исковия период от 22.12.2021 г. до 22.06.2022 г. за ищцата няма данни за подадено уведомление по чл.62, ал.5 от КТ за сключен или прекратен трудов договор, както и няма наличие на граждански правоотношения за цитирания период. Разпоредбата на чл.73, ал.1 от ЗДДФЛ задължава императивно предприятията и самоосигуряващите се лица по смисъла на Кодекса за социално осигуряване - платци на доходи, да изготвят и представят в НАП справка по образец за изплатените през годината доходи и за удържаните през годината данък и задължителни осигурителни вноски по чл. 10, ал. 1, т. 3, 4 и 6 от ЗДДФЛ, т.е. за всички други доходи извън трудовите по чл.10, ал.1, т.1 от ЗДДФЛ. Въз основа на

изложеното съдът приема, че предоставената от ТД на НАП С. официална информация за липса на изплатени доходи удостоверява по обвързващ съда начин, че за релевантния по чл.104, ал.1 от ЗДСл период ищцата не е получавала такива доходи. По аргумент от чл.104, ал.1, изр.2 от ЗДСл това са както доходи от друга държавна служба, така и възнаграждение за друга работа.

По изложените съображения съдът приема за изпълнена и предпоставката за оставане на ищцата без работа в периода от от 22.12.2021 г. до 22.06.2022 г.

По силата на изричната разпоредба на чл.104, ал.1 от ЗДСл размерът на обезщетението се определя съобразно размера на основната заплата на служителя, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата. Становището на ответника в писмения му отговор е, че както към датата на прекратяване на служебното правоотношение, така и към датата на неговото възстановяване на 01.11.2023 г. размерът на основното възнаграждение на служителката е 1508 лв. В подкрепа на изложеното е представена Заповед № 360 от 01.11.2023 г. на изпълнителния директор на А., с която и на основание чл.67, ал.4 от ЗДСл е определен индивидуалния размер на основната заплата на държавния служител. Съдът приема този размер за релевантен към законоустановения по чл.104, ал.1 от ЗДСл – обезщетението се определя в размер на основната заплата на служителя, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно. Ето защо, и за оставането ѝ без работа в периода от 22.12.2021 г. до 22.06.2022 г. на ищцата се дължи обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл в размер общо на 9048 лв. Евентуално фактическо изплащане на обезщетението след приспадане на данъци не е предмет на настоящето исково съдебно производство.

Ищцата претендира присъждане на обезщетението със законната лихва от датата на исковата молба. Според задължителното тълкуване, дадено в т.4 от Тълкувателно решение № 3/2005 г. по тълк.дело № 3/2004 г. на ОСГК на В., при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове. В случая, отменителното съдебно решение е влязло в сила на 17.10.2023 г., поради което обезщетението по чл.104, ал.1 от ЗДСл, в общо размер от 9048 лв. следва да се присъди със законната лихва, считано от 17.10.2023 г. до окончателното му изплащане.

По изложените съображения съдът приема, че са изпълнени предпоставките по чл.104, ал.1 от ЗДСл – налице е влязъл в сила съдебен акт за отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение и служителят е останал без работа в релевантния 6-месечен период.

При тези изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК ищцата има право на сторените в производството разноски в размер на 1010 лв., както следва – 10.00 лв. за държавна такса и 1000 лв. за адвокатско възнаграждение, което е под минималния размер от 1204.80 лв. по чл.8, ал.1, вр. чл.7, ал.2, т.2 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - С. град, I-во отделение, 69-и състав,

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Агенция за хората с увреждания, [населено място], [улица]-106, да заплати на С. Г. З., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.1,

кантора 145, чрез адв. Г. К., на основание чл.104, ал.1 ЗДСл обезщетение за периода от 22.12.2021 г. до 22.06.2022 г. в размер на 9048.00 лв., ведно с законната лихва за забава от 17.10.2023 г. до окончателното му изплащане и разноси в размер на 1010.00 лв.

Решението може да се обжалва в 14 дневен срок от съобщението до страните за постановяването му с касационна жалба пред ВАС на РБ.

СЪДИЯ: